

РЕШЕНИЕ

№ 6647

гр. София, 06.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 06.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **1984** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203-чл.207 от АПК.

Предявени са искове с правна квалификация чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на К. С. К., Н. С. К. и Ю. С. И. срещу Столична община за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на сумата 900.00 /деветстотин/ лева за периода 15.12.2022г.-15.01.2023г., които са настъпили вследствие на оттеглен административен акт.

В обстоятелствената част на исковата молба се излагат следните релевантни за спора твърдения:

Ищците посочват, че са подали заявление до кмета на Столична община, район „С.“ с искане да им бъдат издадени заверени преписи от АОС № 364/13.01.1999г. и АОС № 365/13.01.1999г. В установения 14 дневен срок, кмета на Столична община, район „С.“ не се е произнесъл по това тяхно искане, поради те са подали жалба до АССГ срещу постановен мълчалив отказ. След депозиране на жалбата до съда, са получили преписи от тези документи, но забавянето на тяхното издаване е накърнило техни интереси, свързани с извършване на сделка пред нотариус. Неоснователното забавяне им е причинило неимуществени вреди, представляващи изживян стрес, безпокойство, безсъние, повишено кръвно налягане, неспособност за концентрация и изпълнение на рутинни ежедневни и служебни ангажименти. Размерът на тези вреди е определен от по 300.00 /триста/ лева за всеки един от ищците.

В проведените открити заседания ищците се представляват от адв. И. Т., която поддържа предявените искове. В хода на устните състезания претендира да бъде

постановен съдебен акт, с който ответникът да бъде осъден да заплати исковата сума, както и направените по делото разноски.

Ответникът – Столична община, чрез процесуалния си представител юрк. П. П. е депозирал писмен отговор по чл.131 ГПК.

В него се посочва, че не са налице в тяхната съвкупност всеки един от елементите на фактическия състав за отговорност на общината за вреди по чл.1, ал.1 ЗОДОВ. Останало е недоказано твърдението за реално настъпване на вредата в резултат на административната дейност, както и за наличието на пряка и непосредствена причинно-следствена връзка.

По тези съображения, ответникът моли да се постанови решение, с което да бъдат отхвърлени изцяло, поради неоснователност и недоказаност предявените осъдителни иски, както и да се присъди юрисконсултско възнаграждение.

Заключението на прокурора от Софийска градска прокуратура е, че исковата претенция е основателна и следва да бъде уважена, като се присъди обезщетение в справедлив размер.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, след извършена преценка поотделно и в съвкупност на събраните писмени доказателства, доводите и становищата на страните по реда на чл.235, ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

Ищците К. С. К., Н. С. К. и Ю. С. И. са сезирали кмета на Столична община, район „С.“ със заявление вх. № РСЦ22-ГР94-1499/01.12.2022г. с искане да им бъдат издадени заверени преписи от съставените АОС № 364/13.01.1999г. и АОС № 365/13.01.1999г. за актувани недвижими имоти, находящи се в [населено място], [улица].

В законоустановения 14 дневен срок, кмета на Столична община, район „С.“ не е извършил търсената административна услуга, поради което е бил постановен мълчалив отказ.

Мълчаливият отказ на кмета на Столична община, район „С.“ е бил оспорен от ищите пред Административен съд София-град с жалба вх. № РСЦ22-ГР94-1337/4/09.01.2023г., като е било образувано адм. дело № 1320/2023г. След обжалване на акта, на 26.01.2023г. кмета на Столична община, район „С.“ е оттеглил отказа си, като е извършил административната услуга и е предоставил на ищите АОС № 364/13.01.1999г. и АОС № 365/13.01.1999г., за което същите са били уведомени на 30.01.2023г.

С определение № 1929/06.03.2023г. по адм. дело № 1320/2023г. Административен съд София-град на основание чл.159, т.3 и т.4 АПК е оставил без разглеждане подадената жалба срещу мълчалив отказ на кмета на Столична община, район „С.“ да се произнесе по заявление вх. № РСЦ22-ГР94-1499/01.12.2022г. и е било прекратено производството по делото. Съдебният акт е влязъл в законна сила на 16.03.2023г.

Видно от представените АОС № 364/13.01.1999г. и АОС № 365/13.01.1999г. за частна общинска собственост са били актувани следните недвижими имоти: апартамент на трети, тавански етаж с площ от 77.60 кв.м., находящ се в [населено място], [улица] вътрешна къща с площ от 64.22 кв.м., находяща се в [населено място], [улица].

В процеса са събрани гласни доказателствени средства, посредством разпит на свидетеля Т. Й. Е., който излага следното:

Ищите притежавали по наследство апартамент, находящ се в [населено място], [улица], на втори етаж. За собствеността върху таванския етаж са съществували

спорове с наследниците на Е. Р. П., които се легитимирали пред Областната управа с фалшиво удостоверение за наследници. Това удостоверение за наследници било издадено от Столична община, район „С.“. Б. Р. П. се сдобил с документ за собственост на таванското помещение и впоследствие го продал, както и избените помещения. За апартамента на К. и Н. К. нямало спорове и проблеми. Те си запазили собствеността, но имали претенции за общи части от сградата и земята. Издаденият фалшив нотариален акт касаел земята, таванското помещение, включително и една малка сграда във вътрешния двор. Цялото подпокривно пространство било завладяно от Б. Р. П.. Свидетелят през 2000г. е ходил в подпокривно пространство на къщата, за да спира водата и да източва инсталацията. От самото начало, след като се появил Б. Р. П. са започнали разправии с К. и Н. К.. Подавани са били жалби в МВР, водени са съдебни дела. Свидетелят посочва, че му е станало известно, че К. и Н. К. са искали от общината да им издаде актове за общинска собственост за апартамента на таванския етаж, но не са получили тези документи. К. К. е посещавала лично кмета на район „С.“ Т. Т., проведен е бил разговор с него, но не е получен резултат. Животът на К. К. и Н. К. бил един ад. Покривът на къщата бил разтурен, изграждала се надстройка над него без тяхното съгласие. Те правели опити през общината, чрез отдел „Незаконно строителство“ да се спре това незаконно строителство, но до никъде не стигали техните усилия и хората продължавали да строят. В момента в апартамента на втория етаж живеели К. и Н. К..

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град, обосновава следните правни изводи :

Предявените иски са процесуално допустими, защото са подадени от страна, която има правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията съгласно чл.205, ал.1 АПК. След като са въведени твърдения за причинена вреда на ищеца, която е в причинна връзка с оттеглен административен акт, е налице спор по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за вреди от административна дейност, който е подсъден на административните съдилища и в частност, на Административен съд [населено място]-град.

Отговорността по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди по своя характер е обективна, т.е. не е необходимо наличие на вина. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините носят отговорност за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който се поражда правото на обезщетение, включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Общината дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали те са причинени виновно от отговорното длъжностно лице. Пасивно легитимираният ответник по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, срещу когото следва да се предяви иска за обезщетение, съгласно чл. 205 от АПК е

юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Под „орган” и по смисъла на § 1, т.1 ДР на АПК в случая се има предвид този държавен орган, чиито длъжностни лица със своите действия и/или бездействия са причинили вреди на граждани. Ето защо, Столична община, като административен орган и юридическо лице се явява надлежния ответник по предявените иски с квалификация чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищците извеждат своята претенция за обезщетение от твърдението, че вредите са им причинени от оттеглен административен акт- мълчалив отказ по заявление вх. № РСЦ22-ГР94-1499/01.12.2022г.

От изведените по- горе предпоставки по чл.1 от ЗОДОВ могат да се изведат две хипотези на ангажиране на отговорността на общината: за вреди в резултат на административна дейност – причинени от незаконен акт /който от своя страна би могъл да бъде унищожаем или нищожен/, както и от незаконно действие или бездействие на орган или длъжностно лице. При претендиране на вреди от незаконосъобразен административен акт, исковата претенция е допустима след отмяната му по съдебен ред или при едновременно предявяване на иска с оспорването на административния акт (чл.204, ал.1 и ал.2 от АПК). Когато вредите са причинени от нищожен или оттеглен административен акт, незаконосъобразността на акта се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение (чл.204, ал.3 от АПК). В случаите, когато вредите са причинени от незаконосъобразно действие или бездействие, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение (чл. 204, ал.4 АПК). В тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване всички очертани дотук условия, правопораждащи правото по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Мълчаливият отказ на кмета на Столична община, район „С.“ е бил формиран на 16.12.2022г., след като е изтекъл срокът по чл.57, ал.1 АПК. Органът е следвало да се произнесе по заявлението с акт, в който, при хипотезата на отказ, мотивирано да посочи кои са фактическите и правни основания, поради които не е възможно да се удовлетвори искането за издаване на официалните документи. С оглед характера на обществените отношения, които се уреждат в § 8 от ПЗР на АПК и § 1, т.2, б.“в” от ДР на Закона за администрацията, за формата и съдържанието на акта, е налице законова норма, която изисква и задължава кмета на Столична община, район „С.“ да се произнесе по заявлението на молителя в производство. Извършването на административна услуга е част от дейността по административно обслужване, възложена на общинската администрация, която кметът на района следва да осигури-чл.46, ал.1, т.7 ЗМСМА. При направено искане, органът е длъжен да го разгледа, да събере относимите доказателства, да ги обсъди и да съобрази дали исканата услуга ще бъде извършена или съществуват законови ограничения за това и в зависимост от това да уважи искането в пълен или ограничен обем, или да постанови мотивиран отказ. Единствената призната от специалния закон възможност за процедиране е да се постанови решение, с което да се издадат исканите документи, респ. да бъде направен отказ за това, като бъде уведомен заявителя.

Правната конструкция по чл.58, ал.1 от АПК, уреждаща необорима презумпция, че сезираният орган не е съгласен /налице е формиран отказ/ и фикция за произнасяне /годен за обжалване акт/, е установена в защита на заявителя като му предоставя възможност да се защитава срещу бездействието на сезирания орган. След като §1,

т.2, б.“в“ от ДР на Закона за администрацията изисква изрично произнасяне от органа, то неговото мълчание винаги се явява незаконосъобразен отказ в хипотезата на чл.58, ал.1 АПК. В хода на проведеното производство, ищите не са били информирани за каквито и да било нередности или несъответствия, както и не им е определен срок за коригиране на недостатъците на заявлението вх. № РСЦ22-ГР94-1499/01.12.2022г. Ето защо, постановеният мълчалив отказ е представлявал незаконосъобразен акт, който е подлежал на отмяна, в случай, че същият не е бил оттеглен от органа на 26.01.2023г.

Субективното право на обезщетение възниква само, ако претърпените загуби или пропуснати ползи са непосредствена последица от незаконосъобразния акт на административния орган. В настоящия казус обаче такава пряка и непосредствена причинна връзка липсва. В тежест на ищеца е да докаже с всички възможни доказателства и доказателствени средства, че претърпените от него неимуществени вреди са следствие на конкретния незаконосъобразен акт на ответника. Ищите не успяха да докажат този елемент, който е кумулативно изискуем, за да бъде ангажирана отговорността на Столична община по реда на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Съгласно чл.4 ЗОДОВ дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Съгласно теорията и съдебната практика, "пряка и непосредствена" е тази вреда, която следва закономерно от твърдяната незаконосъобразна административна дейност, по силата на безусловно необходимата причинно - следствена връзка, която съществува между тях. Пряка последица означава директно въздействие върху правната сфера на увредения, т. е. увреденото лице не би претърпяло вредите, ако не бе незаконосъобразния административен акт, и ако административният орган или длъжностните лица бяха действали съобразно закона. Под преки вреди следва да се разбират само тези, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат. Освен преки, вредите следва да бъдат и непосредствени, т. е. да са настъпили по време и място, следващо противоположния резултат. В процеса не се приеха доказателства, от които по неопровержим начин да се установи, че на ищите са нанесени вреди именно от конкретния акт - мълчалив отказ за извършване на административната услуга. Не се представиха доказателства, че АОС № 364/13.01.1999г. и АОС № 365/13.01.1999г. са били необходими на ищите и същите е следвало да ги представят в срок до 15.12.2022г. пред нотариус във връзка с извършване на реална сделка, както и че тези документи са им били нужни във връзка с поети от тях ангажименти към трети лица.

Освен незаконосъобразността на административния акт, за наличието на непозволено увреждане, следва да се установи настъпила вреда, която е в пряка причинна връзка с деянието. В процеса не се доказва в патримониума на ищите да са настъпили вреди от вида на твърдяните.

Обезщетенията за неимуществени вреди се присъждат за конкретно претърпени физически и психически болки, страдания и неудобства, които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразния акт на ответника. На репарирание подлежат и вътрешните, душевни състояния тогава, когато справедливостта налага същите да бъдат възмездени, но настъпването им не се предполага, а подлежи на главно и пълно доказване в процеса. В правната теория е прието, че обезщетението за неимуществени вреди е с компенсаторна функция, доколкото е възможно да бъдат възстановени вредите в техния паричен еквивалент. Размерът на обезщетението за

неимуществени вреди се определя от съда по справедливост при съобразяване на всички конкретни обективно съществуващи обстоятелства и практиката на съдилищата.

Ищците К. С. К., Н. С. К. и Ю. С. И. твърдят, че са изпитали безпокойство, изживели са стрес, безсъние, повишено е било кръвното им налягане, не са били концентрирани и в състояние да изпълняват ежедневните си и служебни ангажименти. Емоционалното състояние на един човек, свързано с напрежение, притеснение, подтиснатост, безспорно представлява вид неимуществени вреди. Увреденото психическо състояние следва да е от такова естество, че да е довело до промяна в качеството на живот и поведение на ищеца. За установяване на така посочените морални вреди бяха събрани и приети в процеса гласни доказателства. От показанията на свидетеля Т. Й. Е. се установи, че ищците Н. С. К. и К. С. К., които живеят на втори етаж в къщата на [улица] са имали спорове с лица, собственици на таванските помещения в сградата. Възникналите спорове са от гражданско-правно естество и не са настъпили в резултат на конкретния незаконосъобразен акт на ответника. Не се установи въобще какво е било емоционалното състояние на ищите в периода 15.12.2022г.-15.01.2023г., още по-малко, че тогава те са изпитали безпокойство и притеснение от това, че не разполагат с двата АОС и по този начин ще се осуетят техни намерения. За ищцата Ю. С. И. не се събраха никакви доказателства за установяване на релевантните обстоятелства и в частност, че е понесла болки и страдания от вида на твърдяните, които са

рефлектирали и на изпълнение на личните и служебните ѝ ангажименти. Съдът приема, че не се касае за действително увреждане, пряко причинено от поведението на ответника, както и за настъпили изменения в психическото състояние и емоционална стабилност на ищците, които са дали отражение и са променили качеството на техния живот. Не се доказва, че ищците са изпитали чувство на безпокойство, били са в състояние на нервно напрежение, предизвикано от негативно емоционално или физическо въздействие върху организма им, че се е влошило и здравословното им състояние /повишено кръвно налягане/, които обстоятелства да са въздействали на обичайния им начин на живот. Под никаква форма не се доказва, че през исковия период 15.12.2022г.-15.01.2023г. лицата са били в неустойчиво емоционално положение, което е било породено единствено от факта на издадения мълчалив отказ на кмета на Столична община, район „С.“.

В заключение, не са доказани всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника на основание чл.1, ал.1 от

ЗОДОВ за обезщетяване на претърпени от ищците неимуществени вреди. Не се ангажираха доказателства, от които съдът да установи по категоричен начин, че претендираните вреди са в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с незаконосъобразния акт – мълчалив отказ на кмета на Столична община, район „С.“ да се произнесе по заявление вх. № РСЦ22-ГР94-1499/01.12.2022г.

При този изход на спора в полза на ответника следва да се присъдят разноските, които представляват юрисконсултско възнаграждение, което се определя в размер на сумата от 100.00 /сто/ лева.

Мотивиран от гореизложеното, **АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град**, II-ро отделение, 22 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ предявените от К. С. К., Н. С. К. и Ю. С. И. срещу Столична община искове с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на сумата 900.00 /деветстотин/ лева за периода 15.12.2022г.-15.01.2023г.

ОСЪЖДА К. С. К. ЕГН [ЕГН], Н. С. К. ЕГН 5303306669 и Ю. С. И. ЕГН [ЕГН] всички със съдебен адрес: [населено място], [улица], партер, чрез адв. И. Т. да заплатят на Столична община с адрес: [населено място], [улица] сумата от 100.00 /сто/ лева, на основание чл.10, ал.4 от ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

Съдия: